

Deze dienst wordt gehouden in de Maranathakerk, een herstart met max. 35 kerkgangers in de kerk en in verbondenheid met alle mensen thuis, die de dienst meevieren via Kerkomroep of via ons YouTubekanaal Wijkgemeente Den Haag-West.

Woord vooraf bij de lezingen

In de afgelopen tijd zijn er diverse verhalen uit het bijbelboek Handelingen voorbijgekomen.

Over een verlamde die opstaat, over Petrus die bevrijd wordt uit de gevangenis, over een man uit Ethiopië die gedoopt wordt: kopje ondergaan en weer bovenkomen, telkens weer blijken de verhalen uit dit pinksterboek, waarin de geest van Jezus onstuimig waait, paasverhalen te zijn, verhalen over opstaan en nieuw begin.

Vandaag horen we uit ditzelfde bijbelboek

een kort samenvattend berichtje over gemeente-zijn.

Petrus heeft een vlammende toespraak gehouden op de eerste Pinksterdag, en vele mensen laten zich raken en vormen een gemeente.

Het leek me mooi om vandaag zo'n verhaal over gemeente-zijn te lezen,

nu er een nieuwe ambtsdrager bevestigd zal worden,

en nu wij in zulke ándere omstandigheden geroepen worden om gemeente te zijn.

Lezing uit het Nieuwe Testament: Handelingen 2: 43-47 (Nieuwe Bijbelvertaling 2004)

⁴³ De vele tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten, vervulden iedereen met ontzag. ⁴⁴ Allen die het geloof hadden aanvaard, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. ⁴⁵ Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. ⁴⁶ Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde. ⁴⁷ Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered wilden worden.

Preek

Lieve mensen, gemeente van Christus,
thuis en hier in de kerk, met elkaar verbonden,

in de afgelopen tijd

heb ik een kleine serie gedaan over het bijbelboek Handelingen.

We lazen verhalen over Petrus - maar ook Johannes, Jakobus en Filippus kwamen voorbij.

Er staan veel mooie, ronde, afgeronde verhalen in dit bijbelboek.

En dan hebben we de verhalen over Paulus

nog niet eens gehad -

die bewaar ik voor een ander jaar.

Vandaag gaan we een beetje terug,

meer naar het begin van het boek, naar hoofdstuk 2,

naar wat Lukas, de auteur van Handelingen, schrijft over het begin van de kerk.

We lazen een stukje, waarin een

soort van samenvatting gegeven wordt van wat gemeente-zijn is –

van wat gemeente-zijn kan zijn.

Een kort bericht is het, maar een paar regels.

En in die paar regels wordt ons een droom van een gemeente geschetst:

ze hadden alles gemeenschappelijk,

ze deelden alles samen,

bezittingen worden verkocht om te delen onder de armen,

gedeeld met al wie maar iets nodig heeft,

en niemand komt tekort,

we horen van dagelijkse samenkomsten
en van eensgezindheid, vierend, delend, lerend,
het brood breken met eenvoud, het brood delen met vreugde,
en dagelijks kwamen er mensen bij,
een explosie van leven, groei en bloei, vitaal en aantrekkelijk.

Een droom van een gemeente, een ideaal.

Of: zo zou het moeten...

Een blik in deze spiegel kan ons onrustig maken. Is dit haalbaar?

Is dit niet veel te hoog? Voor ons hier en nu
met alle gedoe en met onze gedoetjes.

Zijn we hier niet heel ver van vandaan geraakt?

En hoe zou het kunnen, nu we door alle coronarichtlijnen
zo beperkt zijn in onze mogelijkheden?!

Ik denk dat het heilzaam is om deze typering van de gemeente niet als een apart stuk tekst te lezen,
niet als een los lijstje van wat we zouden moeten doen en hoe we zouden moeten zijn.

Om het niet te lezen als een norm,

om het niet als een meetlat naast ons gemeente-zijn te leggen.

Dat zou ons maar verlammen.

Ook deze korte tekst is onderdeel van een groter geheel.

Van een groter verhaal. Er gaat iets aan vooraf.

Het Pinksterfeest gaat eraan vooraf.

Hoofdstuk 2 vertelt ons hoe de Geest van Jezus gaat waaien door de verzamelde menigte.

Een geest van liefde

waait de muizenissen uit de hoofden van de mensen.

Een frisse wind

stormt door het huis.

Petrus houdt een heel lange toespraak:

waarin hij vertelt over redding en behoud voor iedereen,
voor allen, zonder onderscheid.

Grenzeloos.

Alle mensen zusters en broeders, muren afgebroken,
de geest maakt één. Heelt wat is gebroken.

En mensen worden tot in het hart geraakt,

laten zich raken door deze goede boodschap,

door deze bevrijdende taal.

Als die geraaktheid er niet is, als die geest er niet is,
dan wordt het hard werken, zwoegen, slaven, sloven...

Maar is die geraaktheid er,

die geraaktheid door dat verhaal van Jezus,

dat verhaal van liefde, van delen, koninklijk, royaal,

van iedereen mag aanschuiven aan tafel,

van jij hoort erbij, en ook jij en jij, dat verhaal van,

zoals Tutu ooit zei:

het gaat om liefhebben van je naaste, je hoeft hem of haar
niet aardig te vinden,

is die geraaktheid er, dan kan het

als vanzelf gaan,

dan groeien de vruchten van de geest als vanzelf,
zoals ergens in één van de evangeliën gezegd wordt van het groeien
van het zaad in de aarde:
het groeit als vanzelf,
automatisch, staat er dan,
eerst de halm, dan de aar, dan het rijpe graan in de aar.
En er kan geoogst worden.
Als die geraaktheid er is,
dan kan het gaan stromen, dan gebeurt het gewoon, breken en delen,
als vanzelfsprekend, automatisch.

Als die geraaktheid er is,
komen we in een flow, waait de wind ons schoon
en blaast ze ons naar elkaar toe.

(...)
Je hoort in de typering die van de gemeente gegeven wordt,
hoe mensen bij elkaar over de drempel komen.
Het brood wordt gebroken, horen we,
bij elkaar thuis.
Huis aan huis, in elk huis.

We horen erin terug hoe die eerste christelijke gemeentes
in hun huizen samenkomen,
en dat is een paar eeuwen zo geweest, pas later, na de bekering van een keizer,
Constantijn, tot het christelijk geloof, en nadat keizer Theodosius het tot staatsgodsdienst maakte,
komen er basilieken, en kennen wij kerken, kathedralen, godshuizen.
Maar eerder vierde men aan huis:
had je de ruimte, dan stelde je je huis open.
En zo kwam de gemeente samen,
nu eens bij de één, dan weer bij de ander.
Er werd samen gegeten, er werd gedeeld, brood gebroken,
zoals Jezus brood brak met velen, met farizeeën en tollenaars,
met rijken en armen.

Want als die geraaktheid er is,
die geraaktheid door het verhaal van Jezus,
dan kan het als vanzelf gaan groeien, dwars door alles heen:
een gemeenschap van liefde,
van geloof en van hoop.

Het verhaal van de gemeente begint niet
met een lijstje van wat we zouden moeten doen
en hoe we zouden moeten zijn, het begint niet met een
hoog ideaal, of met een harde norm,
het begint telkens weer en altijd weer opnieuw
met ons laten raken.

Zoals in de evangeliën staat:
zoek eerst het koninkrijk van God
en al het andere zal je geschonken worden.
Halleluja. Amen.